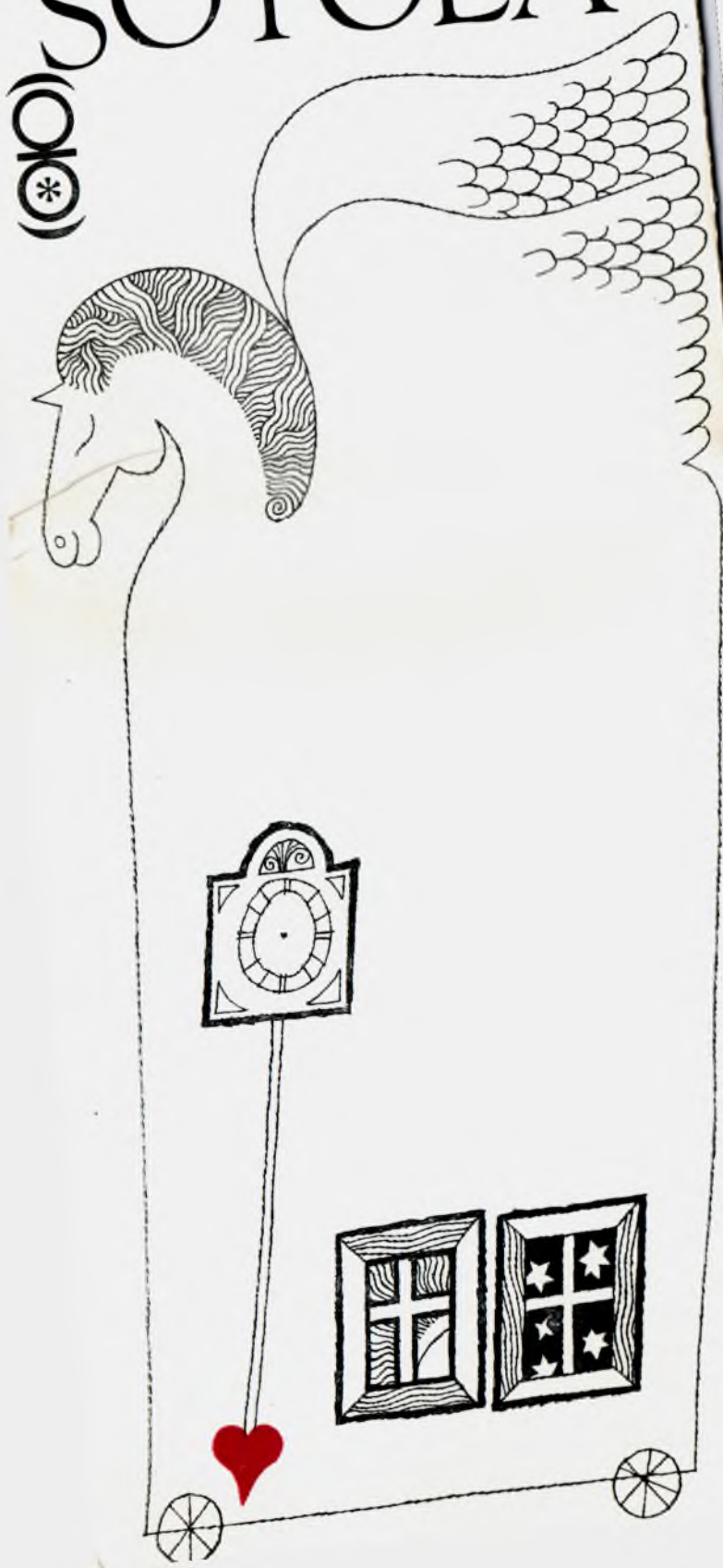

JIRÍ ŠOTOLA

možná je
na střeše kůň

JIŘÍ možná je na střeše kůň ŠOTOLA

(OO)
(*)

komedie o 3 obrazech

REŽIE / JANA KALIŠOVÁ

VÝPRAVA / JAN RŮŽIČKA

HUDEBNÍ SPOLUPRÁCE / NINA DLOUHÁ

& OSOBY (obsazení)

ANDA / EVA KLÁNOVÁ

FANDA / OLGA KEMROVÁ

JOHAN / IVAN HOLUB

MUDr. NAVRÁTIL / KAREL NONNER

Doc. JURÁK / JIŘÍ HAVLÍK

BAKULE / VĚRA MRÁZKOVÁ

RENÁTA / IVANA VAVROVÁ

FARÁŘ / PŘEMYSL BEČKA

MINISTRANT / VÁCLAV MANERT,

JAROSLAV JOCHMAN

Inspicientka / Jana Kociánová. Text sleduje / Truda Králová. Osvětlení, zvuk a stavby / kolektiv vedený Vladimírem Topinkou, Karlem Novákem a Erikem Ernestem. Scénu a kostýmy zhotovili pracovníci dílen Divadla pracujících / Adolf Trefil, Jaroslava Hořejší, Zlata Kopalová, Dana Heindlová a Jindra Slámová.

JIRÍ ŠOTOLA

Mi šotola

Mezi současnými českými dramatickými autory patří jedno z předních míst Jiřímu Šotolovi. Narodil se 28. 5. 1924 ve Smidarech. Po absolvování gymnázia v Hradci Králové vystudoval pražskou konzervatoř. Poté studoval současně divadelní fakultu Akademie múzických umění a filozofickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze.

Nastoupil do angažmá v divadlech v Hradci Králové, Trutnově, Olomouci a Šumperku, odkud odešel do Prahy a začal pracovat jako redaktor kulturních časopisů.

V roce 1946 vydal své první básnické sbírky, kterých vyšlo doposud dvanáct. Jsou mezi nimi například „Svět náš vezdejší“, „Venuše z Mélu“ a „Hvězda Ypsilon“. Je znám i jako autor románů „Tovaryšstvo Ježíšovo“ a „Kuře na rožni“, řady rozhlasových a televizních her, filmových scénářů a konečně i divadelních her. První byla hra „Antiofeus“. Pak následovaly „Ajax“, „Cesta Karla IV. do Francie a zpět“, „Možná je na střeše kůň“ a „Pěší ptáci“.

Jeho knihy byly přeloženy do ruštiny, němčiny, francouzštiny, srbochorvatštiny, švédštiny, litevštiny, maďarštiny a makedonštiny.

Kromě již uvedených děl publikoval i množství reportáží, esejí a fejetonů.

... Mně se totiž někdy v noci zdá, že nad chalupou něco šumí. Mává křídly. Proč by to nebyl ... třeba kůň ...

Všem hrám Jiřího Šotoly, ať už jde o hry ze současnosti nebo s historickým námětem, je vlastní hluboký zájem o člověka. O člověka současného, se všemi jeho starostmi i radostmi, které život přináší. Autorovi v nich nejde o to nalézat konečná řešení a přikládat návod. Snaží se svými vlastními prostředky vést jakýsi mlčenlivý dialog s divákem. Dialog o životě a naplnění jeho smyslu. O tíživých problémech i šťastných chvílích, o lidské touze, fantazii, vůli k životu, lásce a porozumění.

Šotola v sobě nezapře básníka ani v divadelních hrách. Promlouvá k divákovi jazykem plným křehké poezie, zároveň však jazykem současným a živým, který je nám blízký.

Hra „Možná je na střeše kůň“ má zcela jasně téma – stáří, které hledá nový smysl života. A zřejmého hrdinu – člověka. Člověka, který stojí na jedné z životních křižovatek. A musí se rozhodnout, jakou cestu zvolí, zda cestu osamělosti, beznaděje, skepse a nečinného čekání, nebo najde nové vztahy, hodnoty a cíle, které dají jeho životu opět smysl.

... No co je? Vy myslíte, že jsme blázni? Všichni tři? My nejsme blázni, Vojtíšku. My jsme jen rádi na světě. My už tu dlouho nebudem. Nám to je velká vzácnost... bejt na světě...

JOHAN: Mohli bysme napsat do těch novin.

FANDA: Inzerát. Že tě prodáme.

JOHAN: Dopis! Že tady žijem. Dvě války! Krize. Hypotéka. Sucha. Mrazy. Osm papežů. A žijem!

ANDA: Bylo to štěstí.

JOHAN: Bylo! Ale proč tedy ještě žijem?

FANDA: Dopis ne.

ANDA: Mohli bysme smažit bramboráky! A když jde někdo kolem...

JOHAN: Za padesátník... za korunu...

FANDA: A kdo tady jde kolem, prosím tě?

ANDA: A vyšít ubrus? Do kostela. Na oltář.

FANDA: Taky můžeš uháčkovat přehoz na hasičskou stříkačku.

ANDA: Ale já chci být ještě na něco dobrá! Pro někoho! Nebudu tady sedět a matlat knedlíky a sama je pak jíst! A přemejšlet, co si obleču do rakve! Takhle se nedá žít!

JIRÍ ŠOTOLA 15. ledna 1982
k inscenaci své hry „Možná je na střeše kůň“ v Divadle pracujících v Mostě

Můj dávný a věrně uctívaný učitel Jiří Frejka – želbohu už tomu bude letos na podzim třicet let, co vyšel vstříc své smrti – se v roce 1949 připravoval režirovat Hamleta.

„Povídejte mi o tom něco,“ prosím ho jednou večer v jeho vinohradské divadelní ředitelně coby mladistvý učedník režisérského řemesla, dychtiv uslyšet od něho, zamklého a na řeč skoupého, aspoň pár slov o té slavné tragédii, dle mého tehdejšího mínění nesmírně složité, propastné, plné tajemství až mrazivých a nepadno rozluštitelných.

„Víš,“ povídá a potom dlouho mlčí a prošťourává čibuk a trošinku se usmívá. „Hamlet,“ povídá a zase mlčí a hoví si v ředitelském křesílku a trošinku, vlídně i mazaně se usmívá, „víš, ono je to jako chleba.“

Jiřímu Frejkovi nebylo pak dopřáno režirovat Hamleta. Tu větu si však pamatuju do dneška. Snad smím říci, že jsem ji za těch třiatřicet roků i pochopil.

Divadlo je proteovské umění. Má tucty podob. A každá z nich se může zapsat do duše. Umí být pestré, barevné, temné i popeleční, dráždivé jako flitry operetní subrety, nelítostné jako nůž mezi žebry, omamné jako droga, bláznivé jako opice na větvi, teskné jako pohřební marš...

Ale nejkrásnější a nejpravdivější divadlo by asi vždycky mělo být jako chleba.

Prostě, každodenní, nezbytné.

JIRÍ ŠOTOLA

Jirí Šotola

Návrh kostýmu Jana Růžičky

DIVADLO pracujících MŠT

Reditel Jaromir Šnajdr. Zřizovatel Severočeský KNV Ústí nad Labem. Program k 7. premiéře sezóny 1981/82 připravili Dagmar Jochmanová (textovou část) a výtvarník Jan Růžička (grafickou a výtvarnou část). Veškerá práva zastupuje DILIA Praha. Vytiskla Severografia, n. p., závod 7, Most. Povolo-
vací číslo 23/82-403/16. Cena výtisku 1,50 Kčs.